

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Διαρκής επιτροπή για την ανασυγκρότηση του κέντρου της Θεσσαλονίκης, υπό την εποπτεία του ΟΡ.ΘΕ, συστήνεται με πρωτοβουλία του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Διαρκής επιτροπή, υπό την εποπτεία του Οργανισμού Ρυθμιστικού (ΟΡ.ΘΕ) και με τη συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων φορέων, συστήνεται με πρωτοβουλία του ΤΕΕ/ΤΚΜ, για να αναλάβει τον συντονισμό και την προώθηση όλων των απαιτούμενων ενεργειών, γύρω από την ανασυγκρότηση της “κεντρικής” –από άποψη σημασίας- περιοχής της Θεσσαλονίκης.

«Αφετηρία» για τη δρομολόγηση του όλου εγχειρήματος αποτέλεσε η σύσκεψη φορέων, που διοργάνωσε στις 19 Ιουνίου το ΤΕΕ/ΤΚΜ, στη διάρκεια της οποίας παρουσιάστηκε και η μελέτη της αρμόδιας ομάδας εργασίας για την ανάπλαση της κεντρικής περιοχής.

Στη διαρκή επιτροπή, η οποία θα συνεδριάζει σε τακτά χρονικά διαστήματα και θα έχει ως απώτερο στόχο την προκήρυξη διεθνούς αρχιτεκτονικού διαγωνισμού για το κέντρο της πόλης, προτείνεται να εκπροσωπούνται οι εξής φορείς: τα υπουργεία Πολιτισμού και Μακεδονίας-Θράκης, το ΤΕΕ/ΤΚΜ, ο ΟΡ.ΘΕ, τα δύο πανεπιστήμια της Θεσσαλονίκης, το Γ΄Σώμα Στρατού, οι εταιρίες ΔΕΘ και Helixpro, το Εμποροβιομηχανικό Επιμελητήριο, ο δήμος και η νομαρχία.

Με τη σύσταση της επιτροπής αρχίζει επιτέλους ένας γόνιμος διάλογος για την ανασυγκρότηση της περιοχής, που ξεκινά από το θαλάσσιο μέτωπο, τον Λευκό Πύργο και την παλιά Ηλεκτρική Εταιρεία και φτάνει ως το περιαστικό δάσος, κινούμενη περίπου εγκάρσια προς τον επιμήκη άξονα της πόλης. Μάλιστα, η εργασία της Επιτροπής θα μπορούσε κάλλιστα να αποτελέσει τη «μαγιά» για έναν μελλοντικό σχεδιασμό, που θα αφορά το σύνολο της πόλης.

Άλλωστε, οι φορείς που θα συμμετάσχουν στην επιτροπή έλαβαν μέρος και στη σύσκεψη της 19^{ης} Ιουνίου, στην οποία έδωσαν επίσης το «παρών» ο υφυπουργός Αθλητισμού, **Γεώργιος Ορφανός** και οι βουλευτές **Γιάννης Μαγκριώτης, Χρύσα Αράπογλου** και **Ασημίνα Ξηροτύρη**.

Κατά τον χαιρετισμό του στην εκδήλωση, ο πρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Σάκης Τζακόπουλος**, επεσήμανε την ανάγκη άμεσου στρατηγικού σχεδιασμού για την πόλη της Θεσσαλονίκης, ενώ τόνισε ότι, όπως προέκυψε από μελέτη ομάδας εργασίας του Τμήματος, πρέπει να αναπτυχθεί δράση σε 16 άξονες:

Οι 16 άξονες- στόχοι

Το έργο της επιτροπής θα αναπτυχθεί στη βάση των εξής 16 αξόνων-στόχων:

- Ανάδειξη της περιοχής σε σημείο αναφοράς της πόλης** και λειτουργική σύνδεση με τον λοιπό αστικό ιστό του πολεοδομικού συγκροτήματος.
- Διατήρηση του υπερτοπικού χαρακτήρα** της.
- Μετασχηματισμός σε μια ζώνη με ενιαία μορφή οργάνωσης**, με κυρίαρχο χαρακτηριστικό τις δραστηριότητες ανοιχτού χώρου.
- Ενίσχυση του δημόσιου και κοινόχρηστου χαρακτήρα** της περιοχής.
- Δημιουργία έργου γοήτρου**
- Διατήρηση και ανάδειξη των ιστορικών χαρακτηριστικών γνωρισμάτων** της περιοχής.
- Διατήρηση των χρήσεων που είναι συνδεδεμένες με τις μνήμες των κατοίκων**

-Περιορισμός των δομημένων επιφανειών προς όφελος των ανοικτών χώρων, με σταδιακή μετεγκατάσταση υφισταμένων χρήσεων

-Βελτίωση της κυκλοφορίας, εξασφάλιση της απρόσκοπτης πρόσβασης με δίκτυα μεταφοράς και χώρους στάθμευσης.

-Περιορισμένη κυκλοφορία του αυτοκινήτου στην περιοχή, με ανάπτυξη δικτύου πεζόδρομων και ποδηλατόδρομων, αφού προηγηθεί κυκλοφοριακή μελέτη.

-Αναίρεση των αρνητικών επιπτώσεων από την λειτουργία του δημαρχείου (π.χ, κυκλοφοριακή φόρτιση, μόλυνση της ατμόσφαιρας).

-Αποκατάσταση της σχέσης της πόλης με τη θάλασσα σε αυτήν την ζώνη.

-Βιώσιμη ανάπτυξη με συστηματική προσέγγιση των αστικών θεμάτων (πχ, μεταφορές, χρήση της αστικής γης κτλ).

-Διάλογος, με στόχο τη συλλογική συναίνεση και συνεργασία των τοπικών αρχών, των φορέων, των χρηστών και των κατοίκων της πόλης.

-Ένταξη της περιοχής σε ένα ευρύτερο δίκτυο πράσινων και πολιτιστικών διαδρομών που συνδέει άλλες περιοχές αναψυχής, όπως την παραλιακή ζώνη της πόλης, το Σέιχ Σου κ.α.

-Διεθνή ανταλλαγή ιδεών με ξένους επιστήμονες, που έχουν σχεδιάσει ανάλογα προγράμματα και αξιοποίηση της εμπειρίας τους.

Η υλοποίηση όλων των παραπάνω απαιτεί πρώτα από όλα πολιτική βούληση, συναίνεση, διαθεσιμότητα του χώρου παρέμβασης και διευκρίνιση του ακριβούς μεγέθους της παρέμβασης. Επίσης, **θα πρέπει σε πρώτη φάση να εκπονηθεί μια προκαταρκτική μελέτη**, με την οποία θα καθορίζονται οι επιθυμητοί στόχοι, οι δεσμεύσεις και οι απαραίτητες προδιαγραφές εκπόνησης του σχεδίου αστικής ανάπτυξης του χώρου.

Η προκαταρκτική αυτή μελέτη θα αποτελέσει και τη βάση για την προκήρυξη ενός διεθνούς διαγωνισμού ιδεών, με τον οποίο θα εξασφαλισθεί όχι μόνο η όλη οργάνωση της περιοχής, αλλά και η δημιουργία ενός έργου γοήτρου-συμβόλου. Με βάση το αποτέλεσμα του διαγωνισμού, θα συνταχθεί στη συνέχεια το πρόγραμμα υλοποίησης και θα εκπονηθούν οι απαραίτητες μελέτες εφαρμογής.

Επαπειλούμενη «ερήμωση» του κέντρου

Παρουσιάζοντας τα αποτελέσματα μελέτης ομάδας εργασίας του ΤΕΕ/ΤΚΜ, ο επικεφαλής της ομάδας, **Γιάννης Δράγκος**, επεσήμανε ότι τα βασικότερα προβλήματα της περιοχής είναι η υπερβολική δόμηση, το κυκλοφοριακό και η «αποψίλωση» των ελεύθερων χώρων. Ταυτόχρονα οι εκτάσεις που καλύπτουν το ΑΠΘ, η ΔΕΘ και τα μουσεία είναι απροσπέλαστες για τους πολίτες, ενώ η νέα χωροθέτηση του δημαρχιακού μεγάρου θα επιβαρύνει τον κυκλοφοριακό φόρτο.

Όπως συμπλήρωσε ο κ.Δράγκος, χωρίς μια πολιτική απέναντι στην κατοικία που το εγκαταλείπει συστηματικά, το κέντρο θα χάσει τον ισχυρότερο παράγοντα της δυναμικής λειτουργίας του. **Ορισμένες περιοχές ενδέχεται να ερημωθούν μετά από την λειτουργία της αγοράς, ενώ γειτονίες με χαμηλή ποιότητα δόμησης θα καταληφθούν αποκλειστικά από 'γκέτο των φτωχών', με δυσεπίλυτα προβλήματα για τους ίδιους και για το σύνολο της πόλης.** «Αν δεν επέμβει κάποιος τώρα, τότε στις επόμενες δύο γενιές θα δημιουργηθούν συνθήκες μη αναστρέψιμες», είπε ο κ.Δράγκος, θυμίζοντας ότι έτσι για παράδειγμα δημιουργήθηκε το «γκέτο» του Χάρλεμ στη Νέα Υόρκη.

Σύμφωνα με τα ευρήματα της ομάδας εργασίας, **το πράσινο στο κέντρο της πόλης θα μπορούσε να μειωθεί έως και 40% (δηλαδή 1,5 τ.μ. ανά κάτοικο, τη στιγμή που στις ευρωπαϊκές χώρες αντιστοιχούν 15 τ.μ. πρασίνου ανά κάτοικο), εάν υλοποιηθεί το 80% της επιτρεπόμενης δόμησης**, η οποία θα ανεβάσει τον αριθμό των κατοίκων του δήμου Θεσσαλονίκης από περίπου 360.000 που είναι σήμερα, σε 560.000. Επίσης, προειδοποιεί για τον κίνδυνο ερήμωσης του

κέντρου και τη δημιουργία «γκέτο φτωχών» εάν δεν υπάρξει δυναμική λειτουργία της αγοράς.

Την ομάδα εργασίας απάρτιζαν οι μηχανικοί Β.Αδαμογιάννης, Α. Καραδήμου, Α.Κεφαλά- Κουράκη, Χ. Κουσιδώνης, Ν.Μαντζαβίνος και Ε.Σέμψη.

«Τριχοτομημένη» η κοινή γνώμη

Στο μεταξύ, «τριχοτομημένη» ως προς τη θέση των εγκαταστάσεων της ΔΕΘ (αν, δηλαδή, πρέπει να μετακινηθούν ή να μείνουν εκεί όπου βρίσκονται σήμερα), εμφανίζεται η κοινή γνώμη της Θεσσαλονίκης. Σύμφωνα με έρευνα που διενήργησε για λογαριασμό του ΤΕΕ/ΤΚΜ ομάδα ερευνητών με επικεφαλής τον καθηγητή εφαρμοσμένης στατιστικής του ΑΠΘ, **Θεόδωρο Χατζηπαντελή, το 1/3 των 1.200 ερωτηθέντων επιθυμεί μετεγκατάσταση της ΔΕΘ προς τα δυτικά με ταυτόχρονη διαμόρφωση μητροπολιτικού πάρκου.**

Ωστόσο, ίσο ποσοστό των Θεσσαλονικέων επιθυμεί να παραμείνει η κατάσταση ως έχει και οι υπόλοιποι δεν έχουν πρόβλημα με τη σημερινή θέση της ΔΕΘ, αρκεί να γίνουν παρεμβάσεις βελτίωσης στις εγκαταστάσεις της. Ποσοστό 45% δηλώνει ότι δεν έχει επισκεφτεί τη ΔΕΘ κατά τη διάρκεια της γενικής ή κάποιας κλαδικής έκθεσης. Λίγο πάνω από 45% δηλώνει ότι έχει επισκεφτεί μία ή δύο φορές το χώρο της ΔΕΘ ενώ ποσοστό 7,7% απαντά ότι έχει βρεθεί στο χώρο τρεις έως πέντε φορές.

Αξίζει να σημειωθεί ότι **όσο περισσότερες επισκέψεις στην έκθεση έχουν πραγματοποιήσει οι ερωτηθέντες, τόσο εντονότερα τίθενται υπέρ της μετεγκατάστασής της. Αντίθετα, μεταξύ αυτών που δηλώνουν ότι προτιμούν να παραμείνει εκεί που βρίσκεται, σημαντικό ποσοστό δεν την έχει επισκεφθεί ποτέ.**

Το 55% δηλώνει ότι παρατηρεί σοβαρό κυκλοφοριακό πρόβλημα στην περιοχή κατά τη διάρκεια της γενικής ή κλαδικών εκθέσεων. Ποσοστό 5% θεωρεί ότι δεν δημιουργείται πρόβλημα, 30% θεωρεί ότι δημιουργείται μέτριο πρόβλημα και ποσοστό 10% μικρό πρόβλημα.

Ομιλίες και παρεμβάσεις φορέων και βουλευτών

Κατά την παρέμβασή του στην εκδήλωση, ο νομάρχης Θεσσαλονίκης, **Παναγιώτης Ψωμιάδης**, εξήρε την πρωτοβουλία του ΤΕΕ/ΤΚΜ, τονίζοντας όμως ότι οι προτάσεις πρέπει να είναι πιο συγκεκριμένες και ότι πρέπει να υπάρχει οικονομική μελέτη. Όπως χαρακτηριστικά είπε, «ο ίδιος, ως νομάρχης, δεν έχω ούτε ένα ευρώ, για να κάνω διαγραμμίσεις στο κέντρο. Αρα, πώς θα γίνει η ανάπτυξη, με κουκιά;». **Ο κ. Ψωμιάδης επεσήμανε ακόμη την ανάγκη να υπάρχει συνέχεια ανάμεσα στις διάφορες κυβερνήσεις, ενώ διεμήνυσε ότι «δεν θα αφήσει την κυβέρνηση να κάνει καλό καλοκαίρι»,** αφού θα την «ενοχλεί» συνέχεια με κινήσεις όπως το αίτημά του για τη δρομολόγηση επταετούς αναπτυξιακού προγράμματος στη Θεσσαλονίκη.

Πρόσθεσε πως, σε ό, τι αφορά την πρόταση της ΔΕΘ ΑΕ για την ανάπτυξη της περιοχής, διαφωνεί με το ενδεχόμενο εγκατάστασης καταστημάτων μέσα στον χώρο της έκθεσης, αλλά και με την επιλογή του Ισπανού αρχιτέκτονα Σ. Καλατράβα να αναλάβει το όλο εγχείρημα, αφού όπως είπε, «έχουμε καλούς μηχανικούς και εδώ».

Την εκτίμηση ότι το ΑΠΘ «ασφυκτιά» στον χώρο όπου βρίσκεται σήμερα, διατύπωσε από την πλευρά του ο πρύτανης του πανεπιστημίου, **Γιάννης Αντωνόπουλος**, επαναλαμβάνοντας την πάγια θέση του ιδρύματος για τη «μετακόμισή» του όλου συστήματος, αλλά και των χρήσεων του Γ΄ Σώματος Στρατού σε άλλο σημείο. Έτσι και μετά τις αλλαγές που θα γίνουν στην περιοχή, είπε, η πόλη θα αποκτήσει μια περιοχή «αναφοράς», η οποία θα προσελκύει και τουρισμό.

Νομοθετικές ρυθμίσεις, με τις οποίες θα καθορίζεται ποιος αναλαμβάνει να ιεραρχήσει τα προβλήματα της Θεσσαλονίκης και τις λύσεις τους, να θέσει «στοχογράμματα» και χρονοδιαγράμματα, αλλά και να ζητήσει κονδύλια από όλες τις πλευρές, ζήτησε η βουλευτής **Χρύσα Αράπογλου**. Η βουλευτής σημείωσε ακόμη ότι η Θεσσαλονίκη πρέπει να ξαναποκτήσει τη σύνδεσή της με τη θάλασσα, γιατί δεν είναι δυνατόν να μη βλέπουμε ούτε ένα κατάρτι στον Θερμαϊκό.

Την πεποίθηση ότι «**η κατάσταση στη Θεσσαλονίκη δεν πάει άλλο**», εξέφρασε η βουλευτής **Ασημίνα Ξηροτύρη**, τονίζοντας ότι η πόλη έχει γίνει «πλήρως εχθρική» για τους κατοίκους της. Η ίδια επεσήμανε ότι οι φορείς της πόλης δεν πρέπει να σταματήσουν να συζητούν και να σχεδιάζουν για να πείσουν την πολιτεία ότι ομονοούν και έχουν σχέδιο. Οφείλουν, όμως, να αναλάβουν πιο ενεργό δράση και να δρομολογήσουν μια γενικευμένη πρωτοβουλία για τη βελτίωση της κατάστασης.

Κατά τη δική του παρέμβαση, ο βουλευτής **Γιάννης Μαγκριώτης** επεσήμανε ότι είναι πλέον απαραίτητο να υπάρξει ένας φορέας που να μπορεί να συμπυκνώνει σε συγκεκριμένο σχεδιασμό δεσμευτικές προτάσεις για το μέλλον της περιοχής, αλλά να έχει και τους πόρους υλοποίησης. «**Να φύγουμε από το συγκεντρωτικό μοντέλο**, όπου όλα αποφασίζονται στην Αθήνα και εδώ υπάρχουν μόνο φορείς διαμεσολάβησης», πρόσθεσε.

Τη βεβαιότητα ότι ο εκσυγχρονισμός του εκθεσιακού κέντρου της Θεσσαλονίκης μπορεί να γίνει και εντός της πόλης, χωρίς να απαιτείται η μετεγκατάστασή του, εξέφρασε ο πρόεδρος της ΔΕΘ ΑΕ, **Δημήτρης Μπακατσέλος**, υπενθυμίζοντας τις βασικές παραμέτρους του σχεδίου ανάπτυξης, που είχε ετοιμάσει η εταιρία. Ο ίδιος τόνισε ότι **ο ανταγωνισμός για τη ΔΕΘ αυξάνεται** τόσο εκτός των συνόρων (π.χ., από τα Βαλκάνια, όπου τα εκθεσιακά κέντρα κερδίζουν διαρκώς έδαφος), όσο και εντός (με την προγραμματισμένη μετατροπή του ολυμπιακού κέντρου ταεκ-βο-ντο σε εκθεσιακό κέντρο, αλλά και με την αντίστοιχη υποδομή, που μπαίνει στα «σκαριά» στην περιοχή του αεροδρομίου «Ελ. Βενιζέλος»). Κατά συνέπεια, οι καταστάσεις επιβάλουν άμεση δράση και «να γίνει διάλογος, όχι παράλληλοι μονόλογοι ως συνήθως», όπως συμπλήρωσε.

Εύγλωττα για τη σημασία της ως θεσμού είναι τα μεγέθη που αφορούν τη HELEXPO, αφού η εταιρία έχει μερίδιο 17% στην ελληνική εκθεσιακή αγορά (έναντι 11% το 2003), 8.000 εκθέτες ετησίως κατά μέσο όρο και 1,6 εκατομμύρια επισκέπτες το χρόνο (ρυθμός αύξησης 43% την τελευταία διετία). Παράλληλα, **το σύνολο της κατανάλωσης που γίνεται στη Θεσσαλονίκη λόγω της εκθεσιακής δραστηριότητας υπολογίζεται ότι φτάνει στα 180 έως 240 εκατ. ευρώ**, όπως τόνισε ο διευθύνων σύμβουλος της, **Θέμης Καρτσιώτης**, προκειμένου να καταδείξει τη σημασία της εταιρίας για την τοπική οικονομία. Ο κ.Καρτσιώτης υπενθύμισε ότι η HELEXPO επεξεργάζεται και αυτή με τη σειρά της ένα σχέδιο ανάπτυξης, το οποίο, όταν είναι έτοιμο, θα τεθεί υπόψιν των φορέων της πόλης προς συζήτηση.

Στις εξαιρετικά χρήσιμες μελέτες που έχει εκπονήσει ο ΟΡ.ΘΕ αναφέρθηκε η πρόεδρος του Οργανισμού Ρυθμιστικού, **Σταυρούλα Μπαϊρακτάρη**, επισημαίνοντας ότι, μεταξύ άλλων, επικαιροποιείται και το ρυθμιστικό σχέδιο (μέσα στον Σεπτέμβριο αναμένονται εξελίξεις σε αυτό το μέτωπο). Η κα Μπαϊρακτάρη επεσήμανε ακόμη ότι πρέπει **να δούμε αυτή τη νευραλγική περιοχή σε άλλη βάση**, να υπάρχει πολιτική βούληση, αλλά και να ξεκαθαρίσουν οι φορείς τι προτίθενται να διατηρήσουν στην κατοχή τους και τι να αποδώσουν στο κοινό. Η ίδια εμφανίστηκε θετική ως προς το να ξεκινήσει μια προκαταρκτική διερεύνηση του όλου θέματος, σε συνεργασία με τους εμπλεκόμενους φορείς.

Τον σχεδιασμό του Γ΄ Σ. Σ. για τις εγκαταστάσεις του (πχ, Σχολή Αξιωματικών Σωμάτων, «Πεδίον του Αρεως», στρατιωτικό νοσοκομείο 424), που βρίσκονται στην περιοχή, παρουσίασε από την πλευρά του ο διοικητής του Σώματος, **Ιωάννης Ζούκας**.

«**Λαμπρό μέλλον**» έχει η Θεσσαλονίκη και δεν πρέπει να τα εκμηδενίζουμε όλα, σύμφωνα με τον γενικό γραμματέα του δήμου, **Μιχάλη Λεμούσια**, ο οποίος

επεσήμανε ότι **οι ευκαιρίες του πρώτου, δεύτερου και τρίτου ΚΠΣ χάθηκαν για την πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια αυτοδιοίκηση, η οποία έλαβε ελάχιστους πόρους**. Ο κ.Λεμούσιος ζήτησε ακόμη να αξιοποιηθούν οι κυκλοφοριακές μελέτες που έχουν εκπονηθεί, ενώ αναφέρθηκε και στα **πέντε παραλιακά πάρκα**, τα οποία αναμένεται να αλλάξουν σύντομα μορφή. Συμπλήρωσε δε, ότι ο δήμος προτίθεται να φυτέψει δέντρα στο εσωτερικό των εγκαταστάσεων της ΔΕΘ και να κάνει γεωτρήσεις για το πότισμά τους. Εκ μέρους του δήμου παραβρέθηκαν ακόμη οι **Κώστας Μπελιμπασάκης και Μαρία Ζουρνά**.

Τον υπουργό Μακεδονίας-Θράκης εκπροσώπησε στην εκδήλωση ο **Θ. Παναγιωτίδης**, ενώ εκμέρους του υπουργείου Πολιτισμού παραβρέθηκαν στην εκδήλωση οι τρεις προϊστάμενοι των Εφορειών της Θεσσαλονίκης: ο **Χ. Μπακιρτζής** της 9^{ης} Εφορείας Βυζαντινών Αρχαιοτήτων, η **Ε. Καμπούρη** της Εφορείας Νεωτέρων Μνημείων και η **Λ.Αχιλαρά** της 16^{ης} Εφορείας Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων.

Κατά την παρέμβασή του στη σύσκεψη, ο αντιπρόεδρος του ΤΕΕ/ΤΚΜ, **Βενέτης Μπούρας**, επεσήμανε ότι «η διεκδίκηση των φορέων της πόλης πρέπει να είναι ένα **ειδικό αναπτυξιακό πρόγραμμα**, που να διαχέεται οριζόντια σε τομεακά επιχειρησιακά προγράμματα και όχι στο ΠΕΠ»._

Από το Γραφείο Τύπου του ΤΕΕ/ΤΚΜ

Τα Δελτία Τύπου του ΤΕΕ/ΤΚΜ καταχωρούνται στην ιστοσελίδα του Τμήματος, www.tkm.tee.gr, στο link , Οργάνωση Υπηρεσιών/Γραφείο Τύπου.